

hace años del gran acontecimiento, por eso se repite el magnífico espectáculo.

Por todas estas consideraciones debemos acompañar la lágrima de resignación con otra de alegría y será la ofrenda humilde que podremos mostrar al Gran Mártir; será el recuerdo de gratitud que cristaliza en dos diáfanas lágrimas.

E. M.

En Farrerons

Tot era blanc: la plana, les serres veïnes; les alteroses montanyes de Sant Bartomeu, Montornès i el turó de Montcada eren atapaïdes de neu; més ensà, els xiprers del cementiri s'havien posat la blanca caputxa; la plana del carril era tota ella un immens llençol blanc atiborrat de clapes estranyes, i els camps de l'hospital feien goig, de veure-ls atapaïts de ramells de vert i blanc, sobressortint de la blancor encatificada que havia esborrat les eres i els caminals que proveeixen de verdures tot l'any el rebost de la Santa Casa.

El dia s'havia llevat serè, esplèndid, després de la forta nevada; el sol irradiava els seus raigs d'or i, fonent la neu, atenuava el fret, que era intens i s deixava sentir amb tot el seu esclat, com sempre que el vell Montseny ens envia, lluint el seu mantell blanc que el cobreix dels peus fins a la clepsa, aquell ventet fi, que s'fica sempre tant endintre.

En Farrerons se guaitava el paisatge, embadalit; i se li veia reflectir en els seus ulls una fonda tristesa.

Mirava la blancor de les teulades, les crestes blanquinoses de l'alt campanar; escoltava el tritllejar de les campanes convidant a l'ofici solemne i entre-mig d'aquella solitud el pensament se li anava enllà d'enllà del temps transcorregut en la seva ja llarga carrera d'alegries, de tristesses i de miseries que el cor-prenien, i encara que arredossat en un recó fruïnt la tebior del sol, fredes esgarrifassens envoltaven tot son cos i li arribaven forsa ben endintre.

— ¡Nadal! — deia, entre dents, — ¡Nadal!... ¡Que es trist el Nadal del pobre! ¡I més trist, encara, pel pobre que, com jo, l'ha gosat entre-mig de tant venturoses alegries! — I dues llàgrimes amargantes rodolaren cara avall del pobre Farrerons.

— ¿Que qui era, en Farrerons? — Un de tants que en el trágol del món els toca ballar amb la lletja.

Havia tingut el seu benestar: esposa, a la que estimava amb tota l'ànima; família, que era el seu encant, les seves il·lusions i les seves esperances. Revessos de fortuna el van deixar pobre; va haver de lluitar contra tot i contra tot-hom; va perdre, un a un, els fills, va perdre a l'esposa; ho va perdre tot, fins les ganes de treballar. Sol, trist i vern, anava, com les fulles, d'ací i d'allà ont el vent de la vida se l'enduïa; una ànima pietosa el va portar a la Santa Casa.

No feia encara un any que hi era i sempre sol, amb els seus recorts tristos. Totes les monges l'alentaven; la Superiora li ballava l'aigua als ulls. En Farrerons ja les agraià, ja, aquelles fineses, però no hi podia fer més: la tristesa se li havia arrapat al cor i, com l'eura a l'olm, més tart o més dejorn havia de cor-secar-lo.

Ja volia recordar-les les hores de tranquil·litat passades allí, bo i entretenint-se en les feines de l'horta; ja feia esment de la vida, en

cert modo regalona; de molts dels seus companys, que s'havien sapigut sobre-posar a les miseries de la vida; però ell no hi podia fer més: tot li feia pena, i el seu desig era estar sol, pera anar esgranant el rosari dels recorts que desfilaven pel seu cervell en professó vertiginosa.

En el seu temps de joventut havia escrit versos i proses pels diaris de la vila; més ara, que això li hauria servit d'algun conhort entre tanta tristesa, no sabia coordinar cap pensament i les idees que brollaven en son cervell eren sols focs-follets que s desvaneixien al moment d'anar a prendre forma.

¡Pobre Farrerons!

Els companys de penes i fadigues varen anar-lo a buscar an el seu recó predilecte, ja bon xic refet a l'escalf del sol radiant. Era l'hora de dinar.

— ¡Dinar de Nadal! — li deien. — ¡Fins menjarem pollastre! ¡De tot, Farrerons; de tot i forsa!... —

I en Farrerons se li mirava bo i pensant: ¡Ells si que són feliços!

I varen dinar esplèndidament. ¡Era Nadal! ¡La Festa grossa de l'Humanitat! També hi ha qui se'n recorda dels pobres, en alguna diada! I allí, davant del pessebre, tot eren alegries, alegries conformades; d'aquelles que no més ho són de part de fóra. En Farrerons se li mirava i pensava: Pot-ser també un dia estaré alegre!...

Tot d'un cop varen arribar uns nois amb grans assalates acurullades de turrons i neules i amb una cistella plena d'ampolles amb etiquetes que de lluny assenyalaven els vins que en els seus dins portaven.

En Farrerons s'ho mirava encuriós.

La Superiora els va rebre el present, amanyagant-los i donant-els-en les gràcies més expressives, en nom dels seus assilats.

L'alegria també anava a curull, i eixia pels ulls, guspirejant, i pels llavis, amb esclats riillers dels que ja llepolien el present encisador.

Una tarja que anà a parar davant per davant d'ont era en Farrerons deia: «La Redacció, col·laboradors i compradors de *La Veu del Poble*, als seus germans assilats».

En Farrerons se va commoure, i assaborint un trocet de turrons, va exclamar:

— ¡Encara hi ha qui s recorda dels pobres! ¡Beneït siga el present que pot endolcir, anc que siga sols per un breu moment, les amargors de tota una llarga vida de tristesses! —

I dues grosses llàgrimes li rodolaven cara avall.

Esteve Garrell

¡Contraste!

Hoy es Navidad: día de fiesta y algazara; día alegre y feliz para los que tienen la suerte de poseer, a la vez, salud, dinero, y buen humor.

Hoy es Navidad, día triste para los pobres que tienen la fatal desgracia de carecer de salud, de dinero y de hogar, y será más triste que los otros días, porque verán a los otros como se divierten, comen y derrochan en demasía.

Hoy, mientras los unos se hartarán de buenos manjares y espumosos vinos, otros sufrirán de dolor y de miseria.

El mundo está hecho así: unos ríen y otros

lloran; unos comen y otros se mueren de hambre.

Esta diferencia tan grande no tiene razón de existir. Pues ya que todos somos iguales y todos tenemos los mismos derechos y deberes ¿por qué consentimos este contraste tan horrible?

Jesucristo dijo: «Ayudaos los unos a los otros», «Amarás al prójimo como a ti mismo»; pero los primeros que debieran cumplir estas máximas, son los que menos caso hacen de ellas, y eso que se llaman caritativos, buenos y generosos.

Por algo Santo Tomás puso en su Biblia: «Antes pasará un camello por el agujero de una aguja que un rico entrará en el Cielo».

B.

Els sense llar

El natural silenci que regna en un dels carrers del meu poble es de sobte interromput pels crits i exclamacions de sorpresa que surten dels llavis candorosos de la gent menuda; d'ací i d'allà, sortint de les cantonades i dels dintres de les cases, corren, bo i atropellant-se, al temps que les persones ja d'edat, formen grups en els portals, comentant el succés que per uns moments ha torbat la quietut de la tranquila vila.

Pausadament, contemplant amb mirades d'indiferència la gentada que, encuriósida, els mira, una caravana de zingars se dirigeix dret al sec rieral que no lluny del poble passa.

Són homes nómades, que no parlen igual que nosaltres, que no vesteixen igual que nosaltres, que no viuen com nosaltres. Ells, porten els cabells llargs i negres; son rostre es moreno, sa mirada es vaga. Un gros berret cobreix son cap i un trajo extrany, del que se'n sobresurten uns grossos botons de plata i un cinturó de cuiró ferrat amb claus de metall i unes fortes polaines completen sa indumentaria. Les dones no van menys engalanades que sos companys: morenes també, d'ulls negres i profonds, en els quals un destell misteriós s'hi destaca, admiren, més que pels collarets i arrecades amb que van profusament adornades, per sa bellesa selvatge, per son ritmic caminar, que recorda quelcom de moro i de gitano a la vegada.

La caravana arriba als afores del poble i els últims destells del capvespre allunyen als curiosos al temps que dibuixen en els confins de l'horitzó, la silueta de les tendes de roba que formen el campament de la tribu.

* * *

La nit de Nadal ha arribat.

Les famílies, recullides en ses cases, formen animat grupu entorn de la foguera que crema en la llar, les estelles espeteguen llençant milers d'espurnes i les flames rogenques cargolant-se com llengües de foc, il·luminen les cares radiant d'alegria que les contempnen.

Prompte cauran les dotze; prompte sonará l'hora anunciant al món la vinguda del Mesies.

En el campament nómade brilla una petita foguera que el revesteix de fantàstiques tintes. De sobte el melancònic puejar d'una bandolina fereix el silenci de la nit, al temps que la campana de la vila, atronant l'espai amb sa llengua de bronzo, recull en ses sonores ones, que manifesten el goig i l'alegria del poble, les notes tristes i delicades que llença a l'espai l'ànima commoguda de la tribu nómada.

Jaumeandreu